

Рекомендація 2006/962/ЄС Європейського Парламенту та Ради (ЄС) «Про основні компетенції для навчання протягом усього життя» від 18 грудня 2006 року»/Офіційний вісник Європейського Союзу від 30.12.2006 - 2006 р., / L394 /, стор. 10.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПАРЛАМЕНТ ТА РАДА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ,

Беручи до уваги Договір про створення Європейського Співтовариства ([994_017](#)), та, зокрема його частину 4 статті 149 та частину 4 статті 150,

Беручи до уваги пропозицію Комісії,

Беручи до уваги Висновок Європейського економічного та соціального комітету(1),

Беручи до уваги висновок Комітету регіонів(2),

Діючи відповідно до процедури, встановленої у статті 251 Договору(3) ([994_017](#)),

(1) *ОВ С 195, 18.8.2006, С. 109.*

(2) *ОВ С 229, 22.9.2006, С. 21.*

(3) *Висновок Європейського Парламенту від 26 вересня 2006 року (ще не опублікований у Офіційному віснику) та Рішення Ради (ЄС) від 18 грудня 2006 року.*

Оскільки:

(1) *На засіданні Європейської Ради в м. Лісабон (23-24 березня 2000 року) було погоджено необхідність визначення вєвропейських рамках нових основних навичок, які здобувають у ході навчання протягом усього життя, що є головним заходом на шляху Європи до глобалізації і переходу до економіки, заснованої на знаннях спеціалістів, а також підкреслено, що головна цінність Європи - люди. Ці висновки регулярно затверджувались і надалі, в тому числі й на засіданні Європейської Ради в м. Брюссель(20-21 березня 2003 року та 22-23 березня 2005 року), а також на повторному запровадженні Лісабонської стратегії, яку прийняли 2005 року.*

(2) *На засіданні Європейської Ради в м. Стокгольм (15-16 березня 2002 року) було затверджено конкретні цілі на майбутнє в системі європейської освіти та професійної підготовки і робочої програми (Робоча програма з освіти та професійної підготовки 2010), які необхідно досягнути до 2010. Серед цих цілей: вдосконалення навичок, необхідних для інформаційного суспільства, та конкретні цілі, спрямовані на сприяння вивчення мов, розвиток підприємницької діяльності та загальне покращення якості європейської освіти.*

(3) *Повідомлення Комісії "Європейська зона навчання протягом усього життя - це реальність" і наступна Резолюція Ради (ЄС) від 27 червня 2002 року про навчання протягом усього життя(4) визначили положення про "нові основні навички" першочерговим і підкреслили, що навчання протягом усього життя має включати навчання від дошкільного віку до післяпенсійного.*

(4) *ОВ С 163, 9.7.2002, С. 1.*

(4) *У контексті покращення роботи системи працевлаштування у Співтоваристві, на засіданні Європейської Ради у м. Брюссель*

(березень 2003 року та грудень 2003 року) було підкреслено необхідність розвитку програми навчання протягом усього життя. Особливу увагу необхідно звернути на активні та превентивні заходи для безробітних та бездіяльних осіб. Це рішення базувалось на звіті Спеціальної комісії з працевлаштування, у якому було підкреслено необхідність людей пристосуватись до змін, важливість інтеграції людей до ринку праці та важливу роль навчання протягом усього життя.

(5) У травні 2003 року Рада ухвалила європейські еталонні рівні ("відправні точки"), які демонструють зобов'язання якісних покращень у європейській системі. Ці еталонні рівні включають уміння читати, покидання школи у ранньому віці, отримання повної середньої освіти та участь дорослих у навчанні протягом усього життя. Вони тісно пов'язані з отриманням основних компетенцій.

(6) У Звіті Ради про розширення функцій освіти, прийнятому в листопаді 2004 року, було підкреслено, що освіта допомагає зберегти та відновити загальний культурний рівень суспільства і прищепити важливі соціальні та громадянські цінності, такі як громадянство, рівність, толерантність та повагу, і освіта є особливо важливою у час, коли всі держави-члени стикаються з питанням зростання соціального та культурного різноманіття. Крім того, надання людям можливості вступити в трудове життя та продовжити його - важливе завдання освіти щодо укріплення соціальної єдності.

(7) Звіт щодо успіхів у досягненні цілей Лісабонської стратегії в системі освіти та професійної підготовки, прийнятий Комісією у 2005 році, засвідчив відсутність прогресу в зменшенні рівнів невміння читати у віці 15 років або рівнів проходження повної середньої освіти. Деякого прогресу було досягнуто в зменшенні рівня учнів, які покидають школу, але за цих показників європейських умовних рівнів, прийнятих на засіданні Ради у травні 2003 року, досягти до 2010 року неможливо. Участь дорослих у навчанні зростає недостатньо для досягнення еталонного рівня до 2010 року, і дані свідчать, що робітники з низькою кваліфікацією навряд чи будуть брати участь у здобуванні подальшої професійної підготовки.

(8) У Системі дій щодо розвитку компетенцій та кваліфікацій протягом усього життя, прийнятій європейськими соціальними партнерами в березні 2002 року, підкреслено, що підприємству необхідно швидше затверджувати свою структуру, щоб залишатись конкурентоспроможним. Налагодження колективної роботи, запровадження ієрархічної структури, делегування повноважень і потреба у встановленні багатьох задач сприяють розвитку навчальних організацій. У цьому контексті здатність організацій визначати компетенції, мобілізувати та визнавати їх, а також сприяти їх розвитку для всіх робітників - це основа нових стратегій конкурсування.

(9) Дослідження професійно-технічного навчання та професійної підготовки, проведене в м. Маастрихт у 2004 році, виявило значну різницю між рівнем освіти, необхідної для отримання нової роботи, та рівнем освіти,

який досягнули робітники, що проживають в Європі. Це дослідження показало, що більше третини робітників, що проживають в Європі (80 мільйонів осіб) мають низьку кваліфікацію, у той час, як, за підрахунками до 2010 року на майже 50% нових робочих місць буде вимагатись кваліфікація відповідно до вищої освіти, на менш ніж на 40% буде вимагатись повна середня освіта, і лише близько 15% прийматимуть працівників з неповною середньою освітою.

(10) Спільний Звіт Ради/Комісії щодо Робочої програми з освіти та професійної підготовки 2010, ухваленої у 2004 році, підтвердив необхідність забезпечення всіх громадян необхідними компетенціями відповідно до стратегії держав-членів щодо навчання протягом усього життя. Для сприяння проведенню реформи, у звіті запропоновано розробити спільні європейські умови та принципи і надати перевагу Структурі основних компетенцій.

(11) У Європейському, молодіжному пакті, який додається до заключень засідання Європейської Ради в м. Брюссель (22-23 березня 2005 року), підкреслюється потреба у сприянні розробці єдиної системи основних навичок.

(12) Необхідність забезпечити молодь потрібними основними компетенціями та покращити рівень освіти - це невід'ємна частина Інтегрованих настанов для досягнення росту та зайнятості 2005-2008, затверджених на засіданні Європейської Ради у липні 2005 року. Зокрема, Інтегровані настанови зобов'язують затвердити системи освіти та професійної підготовки відповідно до нових вимог щодо компетенції задля кращого визначення професійних вимог і основних компетенцій, як частини програм реформ держав-членів. Крім того, Інтегровані настанови зобов'язують дотримання комплексного гендерного підходу та гендерної рівності у всіх заходах та досягнення середнього рівня зайнятості у Європейському Союзі, який становитиме 70% в загальному, і не менше як для 60% жінок.

(13) Ця Рекомендація сприяє розвитку якісного, орієнтованого на майбутнє навчання та професійної підготовки, що відповідатиме потребам європейського суспільства шляхом підтримки та доповнення заходів держав-членів у наданні молоді можливості набувати основні компетенції достатнього для дорослого життя рівня; ця освіта сформує основу для подальшого навчання та роботи. Дорослі матимуть можливість набувати нові навички та вдосконалювати старі через запровадження системи узгодженого та повного навчання протягом усього життя. Ця Рекомендація запроваджує також загальноєвропейські еталонні рамки щодо основних компетенцій для політичних діячів, надавачів послуг з освіти та професійної підготовки, соціальних партнерів та самих осіб, що навчаються, з метою сприяння державним реформам та обміну інформації між державами-членами та Комісією в рамках Робочої програми з освіти та професійної підготовки 2010, з метою досягнення узгодженої структури європейських еталонних рівнів. Крім того, це Рішення підтримує інші політики, такі як працевлаштування та соціальні політики, і інші політики, пов'язані з молоддю.

(14) Оскільки цілей цього Рішення, а саме, підтримки та доповнення заходів держав-членів через встановлення загальних відправних точок, що сприяє національним реформам та подальшій співпраці між державами-членами, неможливо досягти у повній мірі самостійними заходами держав-членів, а на рівні Співтовариства це можливо, останнє може вжити заходи відповідно до принципів субсидіарності, які встановлено у статті 5 Договору ([994_017](#)). Відповідно до принципів пропорційності, як зазначено у цій статті, це Рішення не перевищує необхідних заходів для досягнення цієї мети, оскільки виконання цього Рішення покладається на держави-члени,

ЦИМ РЕКОМЕНДУЮТЬ:

Державам-членам розробити для всіх систему основних компетенцій, як частину їх стратегій навчання протягом усього життя, включаючи стратегії досягнення загальної грамотності, та використати "Основні компетенції для навчання протягом усього життя - Європейські еталонні рамки" (далі - "еталонні рамки") у Додатку цієї Рекомендації, як довідковий апарат, з ціллю забезпечення:

1. початкової освіти, яка пропонує молодим людям засоби розвитку основних компетенцій до рівня, який необхідний у дорослому житті, та який сформує основу для подальшого навчання та роботи;

2. розробки відповідних положень для молодих людей, які через прогалини в освіті через особисті, соціальні, культурні чи економічні умови потребують особливої підтримки у розкритті свого освітнього потенціалу;

3. дорослих можливістю розвивати та вдосконалювати основні компетенції протягом усього життя та наявність цільових груп, визначених, як першочергові, у державному, обласному та/або районному контексті, як таких, які мають необхідність вдосконалювати основні компетенції;

4. налагодження відповідної інфраструктури для продовження освіти та професійної підготовки дорослих, включаючи вчителів та тренерів, виконання процедур затвердження та оцінки, вживання заходів, спрямованих на необмежений доступ як до навчання протягом усього життя, так і до ринку праці, підтримку осіб, які навчаються, що передбачає розмежування потреб та компетенцій дорослих;

5. забезпечення послідовності освіти та професійної підготовки у дорослому віці для осіб окремих громадян шляхом тісної співпраці з політикою працевлаштування та соціальною політикою, культурною, інноваційною політикою та іншими політиками, які стосуються молоді, а також шляхом співробітництва з соціальними партнерами та іншими зацікавленими сторонами;

ТОМУ БЕРУТЬ ДО УВАГИ НАМІР КОМІСІЇ:

1. сприяти державам-членам у розвитку систем освіти і професійної підготовки та у виконанні та поширенні цієї Рекомендації, включно з використанням еталонних рамок як засобу

сприяння навчанню з рівними можливостями та обміну практикою, відстежувати прогрес за допомогою дворічних звітів з Робочої програми з освіти та професійної підготовки 2010;

2. використати еталонні рамки, як зразок виконання програм Співтовариства з освіти та професійної підготовки, та забезпечити сприяння цих програм здобуттю основних компетенцій;

3. сприяти ширшому використанню еталонних рамок у відповідних політиках Співтовариства, зокрема у проведенні політик працевлаштування, з питань молоді, соціальних та культурних політик, і налагодити співпрацю з соціальними партнерами та іншими організаціями, що працюють у цих сферах;

4. розглянути результат роботи еталонних рамок в контексті Робочої програми з освіти та професійної підготовки 2010 і звітувати до 18 грудня 2010 року Європейському Парламенту та Раді про набутий досвід та подальшу діяльність.

Вчинено у Брюсселі 18 грудня 2006 року.

За Європейський Парламент

За Раду

Голова

Голова

J.BORRELL FONTELLES

J.-E.ENESTAM

Додаток

ОСНОВНІ КОМПЕТЕНЦІЇ ДЛЯ НАВЧАННЯ ПРОТЯГОМ УСЬОГО ЖИТТЯ - ЄВРОПЕЙСЬКІ ЕТАЛОННІ РАМКИ

Умови та цілі

Оскільки глобалізація у Європейському Союзі продовжується, кожному громадянину необхідна широка сфера основних компетенцій для зручного пристосування до пов'язаного в усіх сферах світу, що швидко змінюється.

Освіта, виконуючи подвійну функцію - соціальну та економічну, відіграє особливу роль у наданні європейським громадянам основних компетенцій для зручного пристосування до таких змін.

Зокрема, беручи за основу індивідуальні компетенції, беруться до уваги різні потреби осіб, які навчаються. При цьому забезпечується рівність та доступність освіти для таких груп осіб, які через прогалини в освіті через особисті, соціальні, культурні чи економічні умови потребують особливої підтримки у розкритті свого освітнього потенціалу. Ці групи включають, наприклад, осіб з низькою кваліфікацією, зокрема малоосвічених осіб, що рано покинули школу, осіб, які довгий час були безробітними та осіб, які продовжили працювати після довгої відпустки (перерви), осіб похилого віку, мігрантів та осіб з обмеженими можливостями.

У цьому контексті основними цілями еталонних рамок є:

1) встановити та визначити основні компетенції, необхідні для особистої реалізації, активного громадянського життя, соціальної єдності та можливості працевлаштування для суспільства, що будується на знаннях;

2) підтримати роботу держав-членів у забезпеченні молоді початковою освітою, отримавши яку, вони розвинуть основні компетенції, які є достатніми для дорослого життя, і яка формує основу для подальшого навчання та роботи, а також забезпеченні дорослих можливістю розвивати та вдосконалювати основні компетенції протягом усього життя;

3) створити європейський еталонний рівень для політичних діячів, надавачів послуг з освіти, роботодавців та самих осіб, що навчаються, для допомоги у досягненні узгоджених цілей на державному та європейському рівні;

4) створити систему подальших дій на рівні Співтовариства в межах Робочої програми з освіти та професійної підготовки 2010 та програм Співтовариства з освіти та професійної підготовки.

Основні компетенції

Компетенції визначаються у цій Рекомендації, як набір знань, навичок та відношень, що стосуються ситуації. Основні компетенції - це ті, які необхідні всім громадянам для особистої реалізації та розвитку, активного громадянського життя, соціальної єдності та можливості працевлаштування.

Еталонні рамки визначають вісім основних компетенцій:

- 1) Спілкування рідною мовою;
- 2) Спілкування іноземними мовами;
- 3) Знання математики та загальні знання у сфері науки і техніки;
- 4) Навички роботи з цифровими носіями;
- 5) Навчання заради здобуття знань;
- 6) Соціальні та громадянські навички;
- 7) Ініціативність та практичність; та
- 8) Обізнаність та самовираження у сфері культури.

Усі основні компетенції вважаються однаково важливими, оскільки кожна з них допомагає успішному життю в суспільстві, що будується на знаннях. Багато компетенцій є близькими та пов'язаними: аспекти, які є основними в одній області, допомагають іншій. Загальні знання мов, освіченість, здібність до кількісного мислення та обізнаність у сфері інформаційних та комунікаційних технологій - це необхідна основа для навчання, а навчання заради здобуття знань включає всю навчальну діяльність. Еталонними рамками застосовується ряд пунктів: критичне мислення, творчість, ініціативність, вміння вирішувати проблеми, оцінка ризику, вміння приймати рішення та вміння конструктивно керувати емоціями. Усі вони важливі для всіх восьми основних компетенцій.

1. Спілкування рідною мовою(1)

(1) В умовах європейських мультикультурних та багатомовних суспільствах береться до уваги, що рідна мова не в усіх випадках є офіційною мовою держав-членів, і що вміння розмовляти офіційною мовою є передумовою забезпечення повноцінної участі особи в житті суспільства. У деяких країнах-членах рідна мова може бути однією з офіційних мов. Заходи щодо відповідного визначення, що приймаються у такому випадку, визначаються у кожній державі-члені окремо відповідно до особливих потреб та умов.

Визначення:

Спілкування рідною мовою - це можливість виражати та пояснювати поняття, думки, почуття, факти та погляди як у усній, так і в письмовій формі (сприймання на слух, монологічне мовлення, читання та письмо), та відповідно і творчо взаємодіяти на мовному рівні у всіх соціальних та культурних контекстах; під час навчання та професійної підготовки на роботі, вдома та на дозвіллі.

Необхідні знання, навички та відношення, що стосуються цього виду вмінь:

Комунікативні навички є результатом вивчення рідної мови, що, по суті, пов'язано з розвитком вміння особи сприймати світ та контактувати з іншими. Спілкування рідною мовою вимагає від особи знання лексики словникового запасу, функціональної граматики та функцій мови. Це включає знання основних типів мовленнєвої взаємодії, видів художніх та нехудожніх жанрів, основних рис різних стилів мови та мовних реєстрів і різноманітності мовних стилів та спілкування у різних ситуаціях.

Особам необхідно мати навички усного та писемного мовлення у різних комунікативних ситуаціях, а також слідкувати за своїм мовленням та пристосовувати його відповідно до ситуації. Ця компетенція включає також вміння розрізняти та використовувати різні мовні жанри, шукати, збирати та обробляти інформацію, використовувати кодифікаційні джерела та формулювати і виражати свою думку усно та на письмі переконливо та відповідно до ситуації.

Позитивне ставлення до спілкування рідною мовою передбачає вміння вести критичний та конструктивний діалог, оцінку естетичних якостей та бажання їх досягти та зацікавленість у спілкуванні з іншими. Це передбачає оцінку впливу мови на інших та прагнення зрозуміти та використати її впевнено та із відповідальністю перед суспільством.

2. Спілкування іноземною мовою(2)

(2) Важливо взяти до уваги той факт, що багато європейців живуть у двомовних чи багатомовних сім'ях та співтовариствах, і що офіційна мова країни, в якій вони живуть, може не бути їх рідною мовою. Для цих груп населення ця компетенція стосується скоріше офіційної мови, ніж іноземної. Їх потреба, мотивація, соціальні та/або економічні передумови для розвитку цієї компетенції у підтримку їх інтеграції буде відрізнятися, наприклад, від цих параметрів тих осіб, що вивчають іноземну мову для подорожування чи роботи. Заходи щодо відповідного визначення, що приймаються у такому випадку, визначаються у кожній державі-члені окремо відповідно до особливих потреб та умов.

Визначення:

Спілкування іноземною мовою у плані навичок загалом подібне на спілкування рідною мовою: воно ґрунтується на вмінні розуміти, виражати та пояснювати поняття, думки, почуття, факти та погляди як у усній, так і в письмовій формі (сприймання на слух, монологічне мовлення, читання та письмо) у відповідних

соціальних та культурних контекстах (під час навчання та професійної підготовки, на роботі, вдома та на дозвіллі) відповідно до бажань чи потреб особи. Спілкування іноземною мовою також передбачає такі вміння, як посередництво та вміння порозумітись у міжкультурному середовищі. Рівень мовних вмінь особи буде відрізнятись в межах чотирьох аспектів (сприймання на слух, монологічне мовлення, читання та письмо) та між різними мовами, і відповідно до соціального та культурного середовища, оточення, потреб та/або інтересів.

Необхідні знання, навички та відношення, що стосуються цього виду вмінь:

Компетенція в іноземних мовах вимагає знання словникового запасу та функціональної граматики і основних типів мовленнєвої взаємодії та мовних реєстрів. Знання соціальних традицій, культурний аспект і різноманітність мовлення також важливі.

Важливі навички спілкування іноземними мовами включають вміння розуміти усне повідомлення, починати, підтримувати та завершувати розмови, а також читати, розуміти та відтворювати мовлення, необхідне особі. Особам також необхідно вміти правильно використовувати кодифікаційні джерела та самостійно вивчати мову в ході навчання протягом усього життя.

Позитивне ставлення передбачає оцінку культурного різноманіття та інтерес і зацікавленість мовами та міжкультурним спілкуванням.

3. Знання математики та основні вміння у сфері науки і техніки

Визначення:

А. Знання математики - це можливість розвивати та застосовувати математичне мислення для розв'язання ряду задач в повсякденних ситуаціях. При виробленні здібності до кількісного мислення сам процес та діяльність важливі так само, як і знання. Знання математики передбачає, у різних ступенях, здатність та готовність застосовувати математичний спосіб мислення (логічне та просторове мислення) та власне застосування (формули, моделі, конструкції, графіки та діаграми).

В. Знання у сфері науки означають здатність та готовність використовувати основи знань та методології для пояснення світу природи, щоб визначити проблеми та зробити висновок, заснований на доказах. Знання у сфері техніки розглядається як застосування цих знань та методології у відповідь на сприйняття бажань та потреб людини. Знання у сфері науки та техніки передбачає розуміння змін, спричинених людською діяльністю та відповідальність кожного громадянина.

Необхідні знання, навички та відношення, що стосуються цього виду вмінь

А. Необхідні знання з математики включають глибокі знання чисел, мір та структур, основних математичних дій та їх демонстрація, розуміння математичних термінів та понять і знання задач, які можна розв'язати за допомогою математики.

Особа повинна вміти застосовувати основні математичні принципи та прийоми у побуті, на роботі та вдома, прослідкувати та оцінювати логічні ланцюжки. Особа повинна вміти математично мислити, розуміти математичні докази та спілкуватись мовою математики і використовувати відповідні кодифікаційні джерела.

Позитивне ставлення до математики засноване на визнанні істини та готовності шукати причини та оцінювати їх достовірність.

В. Для сфери науки та техніки, важливі знання включають знання основних принципів природного світу, фундаментальних наукових концепцій, принципів та методів, технологій та технологічних продуктів і процесів, а також розуміння впливу науки та техніки на природний світ. Ці компетенції допомагають особам краще розуміти переваги, обмеження та ризики наукових теорій, застосувань та технологій у суспільстві в загальному (у питаннях прийняття рішень, оцінки, моральних питаннях, в культурі тощо).

Навички включають здатність використовувати та керувати технологічними приладами та машинами, а також науковими даними, щоб досягти поставленої мети або прийняти рішення чи зробити висновок, заснований на доказах. Особи також повинні вміти розпізнати важливі риси наукового дослідження та повідомити про його висновки та про міркування, на основі яких вони були зроблені.

Компетенція включає ставлення з критичною оцінкою та зацікавленістю, інтерес до етичних аспектів та виконання умов безпеки та стійкості, зокрема, що стосується наукового та технічного прогресу по відношенню до самого себе, сім'ї, держави та в глобальному плані.

4. **Вміння роботи з цифровими носіями**

Визначення:

Вміння роботи з цифровими носіями передбачають впевнене та критичне використання Технологій інформаційного суспільства (ТІС) для роботи, відпочинку та спілкування. Основні навички у ТІС: використання комп'ютерів для пошуку, оцінки, зберігання, поширення, представлення та обміну інформацією, та для спілкування і участі в роботі об'єднаних мереж через Інтернет.

Необхідні знання, навички та відношення, що стосуються цього виду вмінь:

Вміння роботи з цифровими носіями вимагають ґрунтовного розуміння та знання природи, ролі та можливостей ТІС у побуті: як в особистому та соціальному житті, так і на роботі. Це включає використання комп'ютерів для електронної обробки тексту, електронних таблиць, баз даних, зберігання та керування інформацією, а також розуміння можливостей та потенційних небезпек Інтернету і спілкування за допомогою електронних засобів масової інформації (електронної пошти, сервісних програм мережі) для роботи, відпочинку, поділу інформацією та роботи у об'єднаних мережах, для навчання та дослідження. Особам також необхідно розуміти, як ТІС можуть допомагати у творчості та інноваціях, і розбиратись у достовірності та надійності доступної інформації та у правових та етичних принципах інтерактивного використання ТІС.

Необхідні навички включають здатність до пошуку, збирання та обробки інформації, критичного та систематичного її використання, оцінки її значимості та здатність розрізняти реальність від віртуальної реальності, при вмінні їй пов'язати. Особам необхідно вміти користуватись інструментами для переробки, презентації та розуміння комплексної інформації та бути здатними отримати доступ, знайти та скористатись послугами Інтернет-служб. Особам також необхідно вміти

використовувати ТІС для допомоги у критичному мисленні, творчості та інноваціях.

Використання ТІС вимагає критичне та осмислене ставлення до доступної інформації та відповідальне використання інтерактивних засобів масової інформації. Інтерес до роботи співтовариств та мереж з культурних, соціальних та/або професійних міркувань також важливий для цієї компетенції.

5. Навчання заради здобуття знань

Визначення:

"Навчання заради здобуття знань" - це здатність добиватись результатів у наполегливому навчанні, організувати своє навчання, в тому числі через ефективне використання часу та інформації, індивідуально та в групах. Ця компетенція включає усвідомлення власних потреб у навчанні та налагодження процесу навчання, визначення доступних можливостей і вміння долати труднощі для успішного навчання. Ця компетенція передбачає як отримання, переробку та засвоєння нових знань та навичок, так і пошук та використання настанов. Навчання заради здобуття знань вимагає від особи, яка вчиться, використання попереднього досвіду навчання та життєвого досвіду для використання знань та навичок у різних середовищах: вдома, на роботі, під час здобування освіти та професійної підготовки. Мотивація та впевненість - ключові риси цієї компетенції.

Необхідні знання, навички та відношення, що стосуються навчання заради здобуття знань:

Якщо навчання спрямоване на конкретні цілі для роботи чи кар'єри, особі необхідно знати про компетенції, навички та кваліфікації, які вимагаються. У будь-якому випадку, навчання заради здобуття знань вимагає від особи знання та розуміння стратегій навчання, яким надається перевага, сильних та слабких сторін своїх навичок та кваліфікацій, та вміння шукати можливості здобувати освіту та професійну підготовку та наявні настанови та/або підтримку щодо цього.

Навички для навчання заради здобуття знань, включають, передусім, здобуття загальних навичок, таких, як грамотність, здібність до кількісного мислення та навички використання ТІС, необхідних для подальшого навчання. Виробляючи ці навички, особі необхідно вміти отримувати доступ до нових знань та навичок, набувати, перероблювати та засвоювати їх. Це вимагає ефективної організації навчання, структури кар'єри та роботи та, особливо, вміння наполегливо продовжувати навчання, концентрувати увагу на довгі періоди часу та критично осмислювати ціль та мету навчання. Особам необхідно не тільки вміти приділяти час самостійному, дисциплінованому навчанню, але й працювати в команді, що є частиною навчального процесу, знаходити переваги у навчанні в неоднорідних групах та ділитись набутими знаннями. Особам необхідно вміти організувати своє навчання, оцінювати свою роботу, а також шукати поради, інформації та підтримки, коли це необхідно.

Позитивне ставлення включає мотивацію та впевненість в отриманні результатів та успішності навчання протягом усього життя. Ставлення, спрямоване на розв'язання проблем, сприяє як

самому процесу навчання, так і вмінню особи долати труднощі та самовдосконалюватись. Бажання використовувати знання та життєвий досвід, що був здобутий раніше, та зацікавленість у пошуку можливостей вчитися та застосовувати знання у різних життєвих ситуаціях є невід'ємною частиною позитивного ставлення.

6. Вміння соціального та громадського характеру

Визначення:

Ці вміння включають вміння особистого, міжособистісного та міжкультурного характеру і стосується всіх форм поведінки, які застосовуються для ефективної та конструктивної участі особи у соціальному та трудовому житті, особливо, у суспільстві, яке стає дедалі різноманітнішим, та у вирішенні конфліктів, якщо це потрібно. Вміння громадського характеру допомагають в повній мірі бути учасником громадського життя, заснованого на знанні соціальних та політичних концепцій та структур, що зобов'язує брати активну участь у демократичному процесі.

Необхідні знання, навички та відношення, що стосуються цих вмінь:

А. Вміння соціального характеру пов'язані з особистим та соціальним добробутом, що передбачає розуміння того, як можна забезпечити оптимальне фізичне та психічне здоров'я, включаючи особисті, сімейні ресурси та ресурси безпосереднього соціального оточення, та знання того, як здоровий спосіб життя може цьому сприяти. Для успішної участі у міжособистісному житті та житті суспільства необхідно зрозуміти соціальні коди поведінки та звичаїв, що є загальноприйнятими у різних суспільствах та середовищах (напр., на роботі). Не менш важливим є знання основних концепцій щодо людей, груп людей, трудових організацій, гендерної рівності та недискримінації, суспільства та культури. Необхідно також зрозуміти мультикультурні та соціально-економічні особливості європейських суспільств та взаємодію національно-культурної специфіки та загальноєвропейської.

Основні навички щодо цієї компетенції включають вміння конструктивно спілкуватись у різних середовищах, бути толерантним, виражати свої та сприймати чужі думки, долати складнощі для набуття впевненості та співпереживати. Особам необхідно вміти справлятися зі стресом та розчаруванням та виражати їх конструктивно, а також розрізняти особисту та професійну сфери.

Таке вміння базується на готовності до співпраці, впевненості в собі та чесності. Особам необхідно цікавитись розвитком соціально-культурної сфери та міжкультурною комунікацією, показувати різноманіття особистих цінностей та повагу до інших, і бути готовими долати упередження та знаходити компроміси.

В. Вміння громадського характеру базуються на знанні концепцій демократії, справедливості, рівності, громадянства та

громадянських прав, а також на знанні того, як вони представлені у Хартії основоположних прав Європейського Союзу (994_524) та міжнародних деклараціях, та те як вони застосовуються у різних закладах на районному, обласному, державному, європейському та міжнародних рівнях. Це включає як обізнаність у подіях сьогодення, так і у основних подіях і тенденціях у державній, європейській та всесвітній історії. Крім того, необхідна обізнаність у цілях, цінностях та політиках соціальних та політичних рухів. Важливими є як знання у сфері європейської інтеграції та структури Європейського Союзу, його основних цілей та цінностей, так і знання різноманіття та культурного усвідомлення країн Європи.

Вміння громадського характеру передбачає вміння взаємодіяти з іншими у державній сфері та демонструвати солідарність та зацікавленість у вирішенні проблем місцевого та ширшого значення. Це включає як критичне та творче осмислення і конструктивну участь у діяльності Співтовариства чи держав-сусідів, так і прийняття рішень на всіх рівнях, від регіонального до державного та європейського, особливо участь у виборах.

Цілковите дотримання прав людини, включно з правом на рівність, як основи демократії, оцінка та розуміння різниці між системами цінностей різних релігійних та етнічних груп є основами позитивного ставлення. Це означає показ як приналежності до своєї місцевості, країни, ЄС, Європи загалом та всього світу, так і бажання брати участь у демократичному прийнятті рішень на всіх рівнях. Це також включає показ відчуття відповідальності, так само як і розуміння і повагу до загальних цінностей, важливих для єдності суспільства, таких як повага до принципів демократії. Конструктивна участь також включає громадську активність, підтримку соціального різноманіття, єдність та стабільний розвиток, та готовність поважати цінності та приватне життя інших.

7. Ініціативність та практичність

Визначення:

Ініціативність та практичність передбачають вміння особи втілювати в життя ідеї. Це включає творчість, інноваційний підхід та ризикованість, так само як і вміння планувати та організовувати проекти для досягнення цілей. Це допомагає особам не тільки у домашньому повсякденні та у суспільстві, але й на робочому місці визначити середовище праці та використати наявні можливості, і є основою для конкретніших навичок та знань, необхідних для тих, хто ініціює чи підтримує соціальну та комерційну діяльність. Це також включає усвідомлення етичних цінностей та допомагає в ефективному управлінні.

Необхідні знання, навички та відношення, що стосуються ініціативності та практичності:

Необхідні знання включають можливість визначити наявні можливості для особистого життя, професійної та/або ділової діяльності, а також вміння оцінити "загальну картину" середовища, в якому живуть та працюють люди, наприклад, широке розуміння загальних принципів економіки, та визначити можливості та труднощі роботодавця чи організації. Особи також повинні усвідомлювати етнічне середовище

підприємств і те, як вони можуть допомагати, наприклад, через ведення чесної торгівлі чи через створення соціальних підприємств.

Ці навички передбачають випереджувальний проектний менеджмент (у тому числі, наприклад, вміння планувати, організовувати, керувати та делегувати, аналізувати, спілкуватись, опитувати, оцінювати та записувати), ефективне представлення та ведення переговорів і вміння працювати як поодинці, так і в команді.

Необхідним є вміння оцінювати та визначати свої сильні та слабкі сторони, оцінювати та брати на себе ризик, якщо це виправдано.

Практичний підхід характеризується ініціативністю, упередженістю, незалежністю, інноваційністю як в особистому та соціальному житті, так і на роботі. Він також включає мотивацію та визначення методу досягнення цілей як особистих, так і спільних, у тому числі, на роботі.

8. Обізнаність у сфері культури та вміння творчо самовиражатись

Визначення:

Оцінка важливості творчого вираження ідей, досвіду та емоцій у всіх видах засобів масової інформації, включаючи музику, виконавчі різновиди мистецтва, літературу та образотворче мистецтво.

Необхідні знання, навички та відношення, що стосуються компетенції обізнаності у сфері культури та вмінні творчо самовиражатись:

Обізнаність у сфері культури означає знання місцевого, державного та європейського культурного спадку та його місця в світі. Це включає основні знання видатних культурних праць, в тому числі популярної сучасної культури. Необхідно розуміти культурне та мовне різноманіття Європи та інших частин світу, бажання зберегти його та важливість естетичної факторів у повсякденному житті.

Ці навички включають оцінку та вираження: оцінку та задоволення від витворів мистецтва та вистав і самовираження через різні засоби масової інформації, використовуючи свої природжені здібності. Вони включають також вміння пов'язати свої власні творчі та експресивні точки зору з думками інших та вміння визначати та усвідомлювати соціальні та економічні можливості у культурній діяльності. Культурне вираження необхідне для розвитку творчих здібностей, які можуть знайти широке застосування в професійній діяльності.

Чітке розуміння своєї власної культури та культурна усвідомленість можуть бути основою для сприйняття та поваги до різноманітних культурних проявів. Позитивне ставлення також включає творчий підхід та бажання сприяти естетичному вираженню через мистецьке самовираження та участь у культурному житті.

Рекомендація 2006/962/ЄС Європейського Парламенту та Ради (ЄС) «Про основні компетенції для навчання протягом усього життя» від 18 грудня 2006 року»/Офіційний вісник Європейського Союзу від 30.12.2006 - 2006 р., / L394 /, стор. 10.